

Michał Kokowski

ORCID [0000-0002-5389-9051](https://orcid.org/0000-0002-5389-9051)

Instytut Historii Nauki im. Ludwika i Aleksandra Birkenmajerów

Polskiej Akademii Nauk (Warszawa – Kraków, Polska)

michal.kokowski@gmail.com

Ewaluacyjna (r)ewolucja czasopism w Polsce

Abstrakt

Artykuł dotyczy kluczowych problemów polskich ministerialnych list czasopism naukowych, co zostanie okazane na przykładzie czasopism z historii i historii nauki, idei nowej listy według Pracowni Naukoznawstwa IHN PAN oraz dowartościowania działalności redaktorskiej i recenzyjnej w polskim systemie ewaluacji dokonań naukowych.

Wskazano fundamentalną wadę procedury tworzenia wykazów czasopism naukowych MNiSW (18 grudnia 2019 r.) i MEiN (9 lutego 2021 r. / 18 lutego 2021 r.) – brak nawiązania do osiągnięć naukoznawstwa (powstałego w Polsce w latach 1916–1939 i od tego czasu rozwijanego owocnie na świecie).

Porównano osiągnięcia bibliometryczne 12 najwyższej punktowanych polskich czasopism z historii, które otrzymały po 100 punktów w „Wykazie czasopism MEiN” (9 lutego 2021 r. /

INFORMACJA O PUBLIKACJI		e-ISSN 2543-702X ISSN 2451-3202		 BRYLANTOWY MODEL OTWARTEGO DOSTĘPU
CYTOWANIE				
Kokowski, Michał 2021: Ewaluacyjna (r)ewolucja czasopism w Polsce. <i>Studia Historiae Scientiarum</i> 20, ss. 821–858. DOI: 10.4467/2543702XSHS.21.024.14055 .				
OTRZYMANO: 10.05.2021 ZAAKCEPTOWANO: 14.06.2021 OPUBLIKOWANO ONLINE: 13.09.2021	POLITYKA ARCHIWIZOWANIA Green SHERPA / RoMEO Colour	LICENSE 		
WWW	https://ojs.ejournals.eu/SHS/ ; http://pau.krakow.pl/Studia-Historiae-Scientiarum/archiwum			

18 lutego 2021 r.), z osiągnięciami bibliometrycznymi 9 najwyższej punktowanych polskich czasopism z subdyscyplin „historia nauki” lub „historia i filozofia nauki”, które choć otrzymały jedynie 40 punktów, nie mają mniejszych dokonań bibliometrycznych niż polskie czasopisma historyczne ocenione na 100 punktów.

Porównano osiągnięcia bibliometryczne 18 polskich czasopism z historii indeksowanych w Scopus. W 2019 i 2020 r. najwyższe wartości wskaźników miało wśród nich czasopismo *Studia Historiae Scientiarum*.

Na tej podstawie jest zasadne twierdzić, że w przypadku polskich czasopism z dyscypliny „historia” i subdyscyplin „historia nauki” i „historia i filozofia nauki”, ministerialny wykaz czasopism zbudowano w oparciu o nieobiektywne i nietransparentne zasady. Taka krytyczna uwaga odnosi się także do poprzednich wykazów czasopism MNiSW, włącznie z Wykazem z 18 grudnia 2019 r.

Dlatego należy: a) gruntownie poprawić punktacje polskich czasopism z subdyscyplin „historia nauki” i „historia i filozofia nauki” w krótkiej perspektywie czasowej, gdyż utrzymanie takich werdyktów doprowadzi w trakcie ewaluacji polskich jednostek akademickich do nieuzasadnionej merytorycznie deprecjacji dorobku naukowego z zakresu tych subdyscyplin oraz b) wypracować nowy model ewaluacji czasopism w dłuższej perspektywie czasowej.

Mając na względzie dokonania zintegrowanego naukoznawstwa, w szczególności metody myślenia korespondencyjnego i idei (r)ewolucji naukowej Michała Kokowskiego, badań prakseologicznych w duchu Tadeusza Kotarbińskiego, komunikacji naukowej oraz nurtu odpowiedzialnych metryk, przedstawiono nowy model ewaluacji czasopism.

Opisano ideę obiektywnych mierników dokonań czasopisma i kosztów publikowania w nim: miernika osiągnięć czasopisma (MOC)®, miernika kosztowności czasopisma (MKC)® i unormowanego miernika kosztowności czasopisma (UMKC)® oraz przedstawiono zasady tworzenia listy czasopism naukowych według Pracowni Naukoznawstwa IHN PAN®.

Przedstawiono postulat dowartościowania działalności redaktorskiej i recenzyjnej w polskim systemie ewaluacji dokonań naukowych poprzez modyfikację obowiązującego rozporządzenia w sprawie ewaluacji dokonań naukowych.

Słowa kluczowe: naukoznawstwo, ewaluacja czasopism, wykazy czasopism MEiN, obiektywne mierniki dokonań czasopisma naukowego, koszty publikacji, miernik osiągnięć czasopism (MOC)©, miernik kosztowności czasopisma (MKC)©, unormowany miernik kosztowności czasopisma (UMKC)©, zasady listy czasopism naukowych według Pracowni Naukoznawstwa IHN PAN©, metoda myślenia korespondencyjnego, (r)ewolucja naukowa

Evaluationary (r)evolution of journals in Poland

Abstract

The article concerns the key problems of Polish ministerial lists of scientific journals, which are shown on the example of journals from the history and history of science, the idea of a new list according to the Unit for the Science of Science at the Institute for the History of Science (Polish Academy of Sciences) and the appreciation of the editorial and review activity in the Polish system of evaluation of scientific achievements.

The fundamental flaw in the procedure for creating the lists of scientific journals of the Ministry of Science and Higher Education of the Republic of Poland (December 18, 2019) and the Ministry of Education and Science of the Republic of Poland (February 9, 2021 / February 18, 2021) is the lack of reference to the achievements of the science of science, although it was established in Poland in 1916–1939 and has been fruitfully developed in the world ever since.

The bibliometric achievements of the 12 highest-scoring Polish journals from history, which received 100 points in the “List of journals of the Ministry of Education and Science of the Republic of Poland” (February 9, 2021 / February 18, 2021) were compared with the bibliometric achievements of the highest-scoring Polish journals from the sub-disciplines “history of science” or “history and philosophy of science”. Although they received only 40 points, they did not have fewer bibliometric achievements than Polish historical journals rated at 100 points.

A comparison of bibliometric achievements of 18 Polish history journals indexed in Scopus showed that in 2019 and 2020, the journal *Studia Historiae Scientiarum* had the highest values of these indicators.

On this basis, it is justified to claim that in the case of Polish journals in the discipline of “history” and sub-disciplines “history of science” and “history and philosophy of science”, the ministerial list of journals was built on the basis of non-objective and non-transparent rules. Such a critical remark also applies to the previous lists of journals of the Ministry of Science and Higher Education of the Republic of Poland, including the list of December 18, 2019.

It is therefore necessary to: a) thoroughly improve the scores of Polish journals in the sub-disciplines “history of science” and “history and philosophy of science” in the short term, because maintaining such verdicts will lead to an unjustified depreciation of scientific achievements in the field of these sub-disciplines during the evaluation of Polish academic units, and b) develop a new Polish model for evaluating journals in the long term.

Bearing in mind the achievements of the integrated science of science, in particular the method of correspondence thinking and the idea of scientific (r)evolution by Michał Kokowski, praxeological research in the spirit of Tadeusz Kotarbiński, scientific communication and the trend named the responsible metrics, a new model of journal evaluation is presented.

The idea of objective measures of journal’s achievements and the costs of publishing in it are described: the journal’s achievement measure (JAM)©, the journal’s cost-effectiveness measure (JCEM)© and the normalized journal’s cost-effectiveness measure (NJCEM)©.

This is followed by a presentation of Rules for the creation of lists of scientific journals according to the Unit for the Science of Science at the Institute for the History of Science (Polish Academy of Sciences)©.

It is postulated that relevant appreciation of editorial and review activity in the Polish system of evaluation of scientific achievements should be introduced by modifying the current regulation on the evaluation of scientific achievements.

Keywords: *science of science, evaluation of journals, lists of journals of the Ministry of Education and Science of the Republic of Poland, objective measures of the achievements of a scientific journal, publication costs, journal’s achievement measure (JAM)©, journal’s cost-effectiveness measure (JCEM)©, normalized journal’s cost-effectiveness measure (NJCEM)©, rules of a list of scientific journals according to the Unit for Science of Science at the Institute for the History of Science (Polish Academy of Sciences)©, method of correspondence-oriented thinking, scientific (r)evolution.*

1. Wprowadzenie

W dniu 1 stycznia 2022 roku rozpocznie się ewaluacja dokonań placówek akademickich w Polsce, która obejmie lata 2017–2020 (dane można jednak dostarczać do PBN do 15 stycznia 2022). Przebiegnie ona według zasad określonych w tzw. Konstytucji dla Nauki¹ i wyznaczy na pięć lat nową mapę doskonałości i niedoskonałości polskiej nauki. To bardzo ważna kwestia dla rozwoju w Polsce ogółu jednostek akademickich, ogółu dyscyplin i subdyscyplin naukowych oraz ogółu badaczy, w tym nielicznych jednostek akademickich i badaczy zajmujących się badaniami z historii nauki.

Ponieważ ewaluacja czasopism naukowych stanowi integralny składnik tej ewaluacji i czasopismo *Studia Historiae Scientiarum* zajmuje się tematyką historii nauki i naukoznawstwa w odniesieniu do historii nauki, interesować nas będzie w tym artykule:

- a) treść ministerialnych rozporządzeń i innych dokumentów normujących lub wyjaśniających te kwestie;
- b) *naukoznawcza perspektywa badawcza*, bowiem ewaluowanie działalności naukowej ma bezdyskusyjnie charakter naukoznawczy, o czym jednak nagminnie zapomina się w naszym kraju;
- c) wskaźniki bibliometryczne polskich czasopism² w głównych bazach indeksacyjnych;
- d) *polskie czasopisma z dyscypliny „historia” oraz subdyscyplin „historia nauki”* (gdyż polscy historycy nauki, specjalizując się w tematyce polskiej, z reguły publikują w polskich czasopismach naukowych) lub *„historia i filozofia nauki”* (w klasyfikacji OECD, przyjętej w Scopus i WoS).³

---

¹ Zob. „Konstytucja dla Nauki” [2017–2021](#); Kancleria Sejmu [2018](#); MNiSW [2020b](#); MEiN [2021h](#).

² Przez polskie czasopisma naukowe rozumię czasopisma wydawane w Polsce przez polskich wydawców.

³ Tego typu problematyka była już przedmiotem mojego zainteresowania – zob. Kokowski [2019](#); (red.) [2020a](#); [2020b](#), ale wzbudziła jego nowe zainteresowanie po lekturze listu Prof. Aleksandra Welfe do członków Komitetów naukowych i problemowych PAN (z 7 stycznia 2021 r.) i wcześniejszego artykułu Marcina Hintza, Edwarda Nęcki, Rafała Prostaka i Aleksandra Welfe ([2019](#)) o zasadach tworzenia wykazu czasopism naukowych MNiSW (z 31 lipca 2019 r. i 18 grudnia 2019 r.), które w opinii wymienionych autorów są zasadniczo bez żadnej skazy.

2. Procedury wyboru ekspertów i członków Komisji Ewaluacji Nauki oraz procedury ewaluacji czasopism i wyniki ewaluacji w latach 2019–2021: MNiSW i MEiN

W 2019 r. MNiSW dokonało doboru ekspertów oceniających czasopi-
sma i członków Komisji Ewaluacji Nauki⁴ oraz sformułowano procedu-
rę ewaluacji czasopism i przedstawiono wyniki tej ewaluacji („Wykazy
czasopism MNiSW” z 31 lipca i 18 grudnia).⁵ Natomiast w 2021 r.
MEiN przedstawiło zaktualizowane wyniki ewaluacji czasopism („Wy-
kazy czasopism MEiN” z 9 lutego i 18 lutego).⁶

U podstaw tzw. „Konstytucji dla Nauki” zarówno przez MNiSW,
jak i przez MEiN, leży fundamentalne przeświadczenie ministerialnych
urzędników, jakoby przyjęty model ewaluacji działalności naukowej,
w tym ewaluacji czasopism naukowych, mierzył *jakość naukową*. Stąd
np. tytuł poradnika *Ewaluacja jakości działalności naukowej – przewodnik*
z 1 marca 2019 r., przygotowanego przez pracowników Departamen-
tu Nauki MNiSW (Dańda i in. 2019), i teza Departamentu Informacji
i Promocji MEiN z lutego 2021 r., iż nowelizacja wykazu czasopism
z 9 i 18 lutego 2021 r. była spowodowana „troską o rozwój i jakość pol-
skiej nauki” (MEiN 2021c).⁷

Poniższy artykuł rozwija wątki przedstawione: a) w mailu skierowanym w dniu
12 stycznia 2012 r. do członków Komitetu Historii Nauki i Techniki PAN i Komite-
tu Naukoznawstwa PAN; b) w dwóch referatach wygłoszonych na Seminarium Pra-
cowni Naukoznawstwa IHN PAN w dniach 26 lutego i 26 marca 2021 r. (Kokowski
2021b; 2021c) oraz c) w mailu skierowanym w dniu 28 maja 2021 r. do prof. Zbigniewa
Romka, Przewodniczącego Komisji ds. Czasopism Historycznych Zarządu Głównego
Polskiego Towarzystwa Historycznego (Kokowski 2021d).

⁴ Zob. MNiSW 2018b; 2018d; 2019a; 2019c.

⁵ Zob. MNiSW 2018c; 2019b; 2019d; 2019e („Wykaz czasopism” z 31 lipca 2019)
oraz 2019f („Wykaz czasopism” z 18 grudnia).

⁶ Zob. MEiN 2021a; 2021b; 2021c; 2021d (Wykaz z 9 lutego); 2021f i 2021g
(Wykaz z 18 lutego).

⁷ Takie przeświadczenie jest jednak naukoznawczym nieporozumieniem. W pol-
skim modelu ewaluacji czasopism nie analizuje się treści opublikowanych artykułów.
Co za tym idzie, model ten nie ocenia *faktycznej jakości naukowej* czasopism, lecz tylko
konwencjonalnie pojmowaną „jakość naukową” mierzoną przy pomocy punktów przy-
znawanych przez pewną grupę osób złożoną z ekspertów MNiSW, członków KEN,
doradców ministra NiSW / EiN oraz samego ministra NiSW / EiN w ramach reguł
określonych odpowiednimi przepisami prawnymi.

W przypadku ewaluacji czasopism ich punktacja była nadawana w latach 2019–2020 i 2017–2018 w dwóch różnych skalach, co wyjaśnione zostanie poniżej na przykładzie czasopism z historii i historii nauki.

3. Ewaluacja działalności naukowej w latach 2017–2020, a czasopisma z historii i historii nauki

Zgodnie z obowiązującym w Polsce od 28 lutego 2019 r. modelem ewaluacji czasopism naukowych (zob. MNiSW [2019b](#)) czasopisma uwzględnione w ministerialnych wykazach czasopism naukowych otrzymują 20, 40, 70, 100, 140 albo 200 punktów, natomiast czasopisma naukowe nieumieszczone na tej liście 5 punktów.

Zgodnie z tymi regulami w latach 2019–2021 opublikowano cztery ministerialne wykazy czasopism:

- „Wykaz czasopism MNiSW” z 31.07.2019 – zawiera 30 676 tytułów, w tym 29 037 czasopism i 1639 materiałów konferencyjnych.
- „Wykaz czasopism MNiSW” z 18.12.2019 – zawiera 32 042 tytułów, w tym 30 404 czasopism i 1638 materiałów konferencyjnych.
- „Wykaz czasopism MEiN” z 9.02.2021 – zawiera 33 071 tytułów, w tym 31 433 czasopism i 1638 materiałów konferencyjnych.
- „Wykaz czasopism MEiN” z 18.02.2021 – zawiera 33 076 tytułów, w tym 31 438 czasopism i 1638 materiałów konferencyjnych.

Na potrzeby ewaluacji działalności naukowej dla oceny artykułów wydanych w latach 2019–2020 należy wykorzystać ostatnio opublikowany wykaz, bowiem:

zgodnie z rozporządzeniem w sprawie ewaluacji jakości działalności naukowej (MNiSW [2019b](#)) punktację za artykuły naukowe opublikowane w ostatecznej formie w latach 2019–2021 ustala się zgodnie z ostatnim wykazem czasopism sporządzonym i udostępnionym przez ministra w okresie objętym ewaluacją (MEiN [2021b](#)).

Natomiast do oceny artykułów opublikowanych w latach 2017–2018 należy wykorzystać tzw. czteroletni wykaz czasopism MNiSW z 25 stycznia 2017 r., złożony z trzech części: „A” (czasopisma z wyznaczonym IF; 11 737 czasopism; punktacja 15, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50);

„B” (krajowa; 3080 czasopism; punktacja: 1–15) oraz „C” (czasopisma w ERIH; 4 197 czasopism; punktacja 10–15; 20; 25).⁸

Dodatkowo w przypadku artykułów opublikowanych w latach 2017–2018 w czasopismach indeksowanych w tych latach w bazie Scopus i czterech najważniejszych indeksach bazy Web of Science, ale nieuwzględnionych z jakiegoś powodu w wykazie z dnia 25 stycznia 2017 r., otrzymają one 15 punktów.⁹ Nie ma jednak polskich czasopism historycznych, które spełniają ten warunek.¹⁰

4. Problem punktacji polskich czasopism z historii oraz historii nauki

„Wykaz czasopism MNiSW” z 18 grudnia 2019 r. uwzględni 154 polskich czasopism z historii, w tym ocenione na 100 punktów: 1 czasopismo (*Teksty Drugie*); ocenione na 70 punktów: 28 czasopism; ocenione na 40 punktów: 31 czasopism, wśród nich 3 (a *de facto* 2) czasopisma z historii nauki (*Kwartalnik Historii Nauki*, *Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki* oraz *Prace Komisji Historii Nauki PAU*, ale to ostatnie czasopismo wydawane było w latach 1999–2015), oraz ocenione na 20 punktów: 94 czasopism, wśród nich 5 czasopism z historii nauki (*Studia Historiae Scientiarum*¹¹, *Studia Historiae Oeconomica*, *Studia*

---

⁸ Zob. MNiSW 2020a; 2020b; 2017: [Część A](#); [Część B](#); [Część C](#) oraz MNiSW 2012 (rozporządzenie określające kryteria i tryb przyznawania kategorii naukowej jednostkom naukowym).

⁹ Zob. Art. 324.2a Ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

¹⁰ Pierwotnie autor mniemał, że warunek ten spełnia 5 polskich czasopism historycznych: *Electrum*, *Slavia Meridionalis*, *Studia Judaica*, *Verbum Vitae* oraz *Studia Historiae Scientiarum*. Jednak dodatkowe informacje uzyskane z MEiN wpłynęły na zmianę tej opinii.

¹¹ Wydawane od 2016 r. od tomu 15, jako kontynuacja Prac Komisji Historii Nauki PAU, za zgodą MNiSW wydaną w 2015 r. Co za tym idzie, mimo składanych kilkakrotnych odwołań, w ministerialnym *Wykazie* nadal jest błąd, gdyż czasopismo Komisji Historii Nauki PAU widnieje pod dwoma tytułami. Okazuje się więc, że w *czasach rewolucji komputerowej* nie można zmodyfikować nazwy czasopisma naukowego (nawet za zgodą odpowiedniego ministerstwa), bo grozi to utratą ciągłości historii i dorobku czasopisma. Rozwiązanie tego bardzo poważnego problemu jest banalne: należy przeszukać bazę czasopism dwóch tytułów (ISSN-ów) i połączyć wyniki. Niestety przekracza to możliwości zdecydowanej większości administratorów baz czasopism.

Geohistorica, Theoria et Historia Scientiarum oraz *Zagadnienia Filozoficzne w Nauce*).¹²

Natomiast obowiązujący obecnie „Wykaz czasopism MEiN” z 18 lutego 2021 r. uwzględnia 206 polskich czasopism z historii, w tym ocenione na 100 punktów: 12 czasopism; ocenione na 70 punktów: 41 czasopism; ocenione na 40 punktów: 75 czasopism oraz ocenione na 20 punktów: 78 czasopism.¹³

Wspomniane 12 polskich czasopism z historii, ocenionych na 100 punktów, to następujące czasopisma: *Archiva Biblioteki i Muzea Kościelne*, *Historia Slavorum Occidentis*, *Kwartalnik Historyczny*, *Pamięć i Sprawiedliwość*, *Quaestiones Medii Aevi Novae*, *Res Historica*, *Roczniki Humanistyczne*, *Studia z Dziejów Rosji i Europy Środkowo-Wschodniej*, *Teksty Drugie*, *Verbum Vitae*, *Vox Patrum* oraz *Wiadomości Konserwatorskie*.

Znacznie mniej punktów w tym wykazie czasopism, bo tylko 40, uzyskały najwyżej punktowane polskie czasopisma, które specjalizują się w historii nauki i zaliczane są do dyscypliny „historia” w polskim schemacie dyscyplin naukowych¹⁴ lub do dyscyplin „historia”

W przypadku czasopisma Komisji Historii Nauki PAU wyjątkiem jest Index Copernicus International, który potrafi łączyć takie wyniki, i Google Scholar, gdzie można to wykonać w profilu czasopisma.

¹² Podane liczby to wynik przeglądania przez autora artykułu wykazów czasopism. Ponieważ wykazy te nie mają jednolitej struktury, istnieje możliwość przoczenia jakichś czasopism.

¹³ Jak wyżej.

¹⁴ W istocie rzeczy polskie czasopisma z historii nauki są zaliczane z reguły do co najmniej dwóch dyscyplin: „historia” i „filozofia”. Pierwsza dyscyplina nie budzi aktualnie wątpliwości, gdyż w obowiązującym w Polsce schemacie dyscyplin naukowych „historia nauki” to subdyscyplina „historii”. Inaczej jest w drugim przypadku. Zawodowi filozofowie mogą pozornie zasadnie oponować, że problematyka czasopism z historii nauki nie ma istotnego związku z filozofią. Pogląd taki jest jednak wadliwy, gdyż nie można zawodowo uprawiać historii nauki bez znajomości filozofii nauki, będącej subdyscypliną filozofii. Ale tego typu konstatacja odnosi się tylko do nielicznych polskich czasopism z historii nauki, w których zwraca się uwagę na to fundamentalne zagadnienie.

Istnieje inne, bardziej prozaiczne wyjaśnienie faktu zaliczania polskich czasopism z historii nauki do dyscypliny „filozofia”. Otóż w pierwotnych planach tzw. ustawy 2.0, zamierzano wprowadzić schemat dyscyplin naukowych przyjęty w krajach OECD, w której istnieje dyscyplina naukowa „historia i filozofia nauki” odrębna od dyscyplin „historia” i „filozofia” (taką dyscyplinę uwzględnia Scopus, WoS oraz ICI Journal

i „historia i filozofii nauki” w Scopus, WoS oraz ICI Journal Master List. Należą do tych czasopism: *Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki, Kwartalnik Historii Nauki i Techniki, Medycyna Nowożytna. Studia nad Kulturą Medyczną, Prace Komisji Historii Nauki PAU i Studia Historiae Scientiarum* (te dwa czasopisma to faktycznie jednak jedno czasopismo, na co od 2019 r. systematycznie zwracamy bez skutku uwagę urzędnikom ministerstwa); *Theoria et Historia Scientiarum oraz Filozofia Nauki i Zagadnienia Filozoficzne w Nauce*; ponadto, ze względu na historyczne dokonania do tej listy dołączono poniżej także czasopismo *Organon* (40 punktów; filozofia).

Ponieważ w obowiązującym w Polsce modelu ewaluacji czasopism nie analizuje się treści publikacji, *by uniknąć zarzutu braku transparentności takiej ewaluacji* należałoby dokonać konsekwentnej, zintegrowanej oceny bibliometrycznej czasopism z uwzględnieniem osiągnięć czasopism w najważniejszych bazach czasopism: Scopus, WoS, ICI Master Journals List, ERIH+, DOAJ oraz Google Scholar. Wyniki takiej analizy podane są w tabeli 1 i tabeli 2.

Jedynie **18** polskich czasopism historycznych wymienionych w „Wykazie czasopism MNiSW” z 18 grudnia 2019 r. i w „Wykazie czasopism MEiN” z 18 lutego 2021 r. było w Scopus:

- w „Wykazie czasopism MNiSW” z 18 grudnia 2019 r.: **1** ocenione na **100** punktów (*Teksty Drugie*); **3** na **70** punktów (*Acta Baltico-Slavica, Acta Poloniae Historica, Verbum Vitae*); **2** na **40** punktów (*Slavia Meridionalis, Scripta Judaica Cracoviensia*); **11** na **20** punktów (*Acta Archaeologica Lodziensia, Biuletyn Polskiej Misji Historycznej, Cracow Indological Studies, Echa Przeszłości, Ordines Militares, Przegląd Archiwalny Instytutu Pamięci Narodowej, Przegląd Nauk Historycznych,*

Master List). Redakcje czasopism z historii nauki, składając wniosek ewaluacyjny do PBN w 2017 roku, musiały zaproponować podstawowe dyscypliny czasopisma i dlatego wybierały dyscypliny „historia” i „filozofia” jako najbliższe do dyscypliny „historia i filozofia nauki” w klasyfikacji dyscyplin OECD. Gdy jednak ostatecznie uchwalono tzw. ustawę 2.0 w 2018 roku, porzucono w polskim systemie dyscyplin naukowych ideę odrębnej dyscypliny „historia i filozofia nauki” nie tłumacząc tego faktu opinii publicznej. Tak więc przypisanie czasopism z historii nauki zarówno do dyscypliny „historia”, jak i „filozofia” to relikwyt niedoszłej reformy dyscyplin naukowych w Polsce (zob. OECD 2006; Konstytucja dla Nauki 2017–2021b; 2017–2021c). Niestety w Polsce z reguły środowiska historyków i filozofów stronią od historii nauki i jej nie cenią, co skutkuje m.in. zaniżoną punktacją czasopism z historii nauki.

Tabela 1.

Czasopismo	MNiSW 2017/ MNiSW 2019 / MEiN 2021	Scopus 2019 / Scopus 2020	WoS	ICI MJL 2019	ERIH+ / DOAJ	Google Scholar / Publish or Perish ver. 7 Publication years: 2016–2020; Citation years: 2016–2021;
<i>Teksty Drugie</i>	15 / 100 / 100 hist.; lit.; n. o kult. i rel.; n. socjol.	CiteScore 2019 0,1; SJR 2019 0,100; SNIP 2019 0,120 CiteScore 2020 0,1; SJR 2020 0,100; SNIP 2020 0,000	+	–	+ / –	<i>Citations/paper</i> = 0,43; <i>hI, annual</i> = 1,60
<i>Verbum Vitae</i>	7 / 70 / 100 hist.; n. o kult. i rel.; praw. kan.; n. teol.	CiteScore 2019 0,1; SJR 2019 0,110; SNIP 2019 0,000 CiteScore 2020 0,2; SJR 2020 0,186; SNIP 2020 0,038	–	115.60*	+ / +	<i>Citations/paper</i> = 0,32; <i>hI, annual</i> = 0,60
<i>Wiadomości Konservator- skie</i>	13 / 20 / 100 arch.; filoz.; hist.; jez.; lit.; n. o kult. i rel.; n. o szt.; n. o polit.. i adm.; praw. kan.; n. teol.	CiteScore 2019 0,0; SJR 2019 – SNIP 2019 – CiteScore 2020 0,3; SJR 2020 0,242; SNIP 2020 0,451	–	94.92	– / –	<i>Citations/paper</i> = 0,51; <i>hI, annual</i> = 0,80

Tabela 1 cd.

Czasopismo	MNiSW 2017/ MNiSW 2019 / MEiN 2021	Scopus 2019 / Scopus 2020	WoS	ICI MJL 2019	ERIH+ / DOAJ	Google Scholar / Publish or Perish ver. 7 Publication years: 2016–2020; Citation years: 2016–2021;
<i>Roczniki Humanistyczne</i>	15 / 70 / 100 hist.; jez.; lit.; n. o kul. i rel.; n. o szt.; n. o bez.; n. praw; n. soc.;	–	–	97.10	+ / –	<i>Citations/paper</i> = 0,32; <i>hI,annual</i> = 0,80
<i>Arbina Biblioteki i Muzea Kościelne</i>	10 / 40 / 100 hist.; n. o kult. i rel.; n. o szt.; n. teol.	–	–	87.10	+ / –	<i>Citations/paper</i> = 0,16; <i>hI,annual</i> = 0,40
<i>Vox Patrum</i>	11 / 40 / 100 hist.; lit.; n. o kult. i rel.; n. o szt.; n. teol.	–	–	83.05	+ / –	<i>Citations/paper</i> = 0,35; <i>hI,annual</i> = 1,00
<i>Res Historica</i>	12 / 70 / 100 hist.	–	–	79.30	+ / –	<i>Citations/paper</i> = 0,45; <i>hI,annual</i> = 0,80
<i>Pamięć i sprawiedliwość</i>	10 / 70 / 100 hist.; lit.;	–	–	76.67	+ / –	<i>Citations/paper</i> = 0,37; <i>hI,annual</i> = 0,80

<i>Historia Stanorum Occidentis</i>	4 / 40 / 100 hist.	–	–	71.07	– / –	<i>Citations/paper</i> = 0,21; <i>hI, annual</i> = 0,40
<i>Kwartalnik Historyczny</i>	11 / 70 / 100 hist.	–	–	–	+ / –	<i>Citations/paper</i> = 0,66; <i>hI, annual</i> = 1,20
<i>Quaestiones Medii Aevi Novae</i>	10 / – / 100 arch.; hist.; n. o kult. i rel.; n. o szt.	–	–	–	+ / –	<i>Citations/paper</i> = 0,36; <i>hI, annual</i> = 0,60
<i>Studia z Dziejów Rosji i Europy Środk.-Wsch.</i>	10 / 70 / 100 hist.; n. o szt.; n. o pol. i adm.	–	–	–	+ / –	<i>Citations/paper</i> = 0,34; <i>hI, annual</i> = 0,60

Polskie czasopisma z historii ocenione na 100 punktów w „Wykazie czasopism MEIN” (9.02.2021/18.02.2021) i ich osiągnięcia w innych listach czasopism

Skróty: arch – archeologia; archit. i urb. – architektura i urbanistyka; astr. – astronomia; filoz. – filozofia; hist – historia; hist. i filoz. n. – historia i filozofia nauki; inż. biomed. – inżynieria biomedyczna; jez. – językoznawstwo; lit. – literaturoznawstwo; n. chem. – nauki chemiczne; n. farm. – nauki farmaceutyczne; n. med. – nauki medyczne; n. o. bez. – nauki o bezpieczeństwie; n. o. kom. spol. i med. – nauki o komunikacji społecznej i mediach; n. o. kul. i rel. – nauki o kulturze i religii; n. o. polit. i adm. – nauki o polityce i administracji; n. o. szt. – nauki o sztuce; n. o. zdr. – nauki o zdrowiu; n. praw. – nauki prawne; n. socj. – nauki socjologiczne; praw. kan. – prawo kanoniczne; n. teol. – nauki teologiczne

* Na fakt większej wartości ICV niż 100 ma wpływ wartość wskaźnika SJR w dwóch poprzednich latach, w tym przypadku w 2017 r. i 2018 r. (nie musi to jednak oznaczać statusu aktywnego czasopisma w Scopus), natomiast zasadniczo nie ma wpływu deponowanie przez czasopismo w ICI plików artykułów, abstraktów, słów kluczowych oraz bibliografi.

Tabela 2.

Czasopismo	MNiSW 2017 / MNiSW 2019 / MEiN 2021	Scopus	WoS	ICI MJL 2019	ERIH+ / DOAJ	Google Scholar / Publish or Perish ver. 7 Publication years: 2016–2020; Citation years: 2016–2021;
<i>Prace Komisji Historii Nauki PAU</i>	– * / 40 / 40 hist.	–	–	100,00 hist.; hist. i filoz. n.	+ / +	Wydawane w latach 1999–2015, tomy 1–14
<i>Studia Historiae Scientiarum</i>	9 / 20 / 40 filoz.; hist.	CiteScore 2019 0,5; SJR 2019 0,127; SNIP 2019 0,876; CiteScore 2020 0,6; SJR 2020 0,400** SNIP 2020 1,260.	–		+ / +	Wydawane od 2016 r. od tomu 15 (jako kontynuacja PKHN PAU, za zgodą MNiSW w 2015 r.). Citations/paper = 0,93; hI,annual = 0,80 Scałone neryje rekordów w języku polskim i angielskim: Citations/paper = 1,36; hI,annual = 1,00
<i>Filozofia Nauki***</i>	15 / 40 / 40 filoz.; n. o kom. spol. i med.; praw. kan.	CiteScore 2019 0,3; SJR 2019 0,151; SNIP 2019 0,194; CiteScore 2020 0,2; SJR 2020 0,143; SNIP 2020 0,309.	+	116,84 hist. i filoz. n.	+ / –	Citations/paper = 0,52; hI,annual = 1,00

<i>Zagadnienia Filozoficzne w Nauce</i>	- / 20 / 40 filoz.; hist.; n. o kom. społ. i med.; praw. kan.	CiteScore 2019 0,3; SJR 2019 0,125; SNIP 2019 0,000; CiteScore 2020 0,4; SJR 2020 0,101; SNIP 2020 0,340.	+	-	+ / +	<i>Citations / paper = 0,70;</i> <i>h_{1,annual} = 0,80</i>
<i>Theoria et Historia Scientiarum</i>	10 / 20 / 40 filoz.; hist.; jęz.; n. farm.; n. med.	CiteScore 2019 0,0; SJR 2019 0,103; SNIP 2019 0,000; CiteScore 2020 0,1; SJR 2020 0,112; SNIP 2020 0,201.	-	-	- / -	<i>Citations / paper = 0,83;</i> <i>h_{1,annual} = 0,40</i>
<i>Organon</i>	10 / 20 / 40 filoz.	-	-	111,70 hist. i filoz. n.	+ / -	<i>Citations / paper = 0,53;</i> <i>h_{1,annual} = 0,40</i>
<i>Kwartalnik Historii Nauki i Techniki</i>	10 / 40 / 40 filoz.; hist.; archit. i urb.; inż. biomed.; n. farm.; n. medycz.; n. o zdr.; astr.; n. chem.	-	-	93,52 hist.; hist. i filoz. n.	+ / -	<i>Citations / paper = 0,34;</i> <i>h_{1,annual} = 0,60</i>

Tabela 2 cd.

Czasopismo	MNiSW 2017 / MNiSW 2019 / MEiN 2021	Scopus	WoS	ICI MJL 2019	ERIH+/ DOAJ	Google Scholar / Publish or Perish ver. 7 Publication years: 2016–2020; Citation years: 2016–2021;
<i>Medycyna Nowożytna. Studia nad Kulturą Medyczną</i>	10 / – / 40 arch.; hist.	–	–	67,85 arch.; hist.	+ / –	<i>Citations/paper = 0,32;</i> <i>hl,annual = 0,40</i>
<i>Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki</i>	7 / 40 / 40 filoz.; hist.	–	–	–	+ / –	<i>Citations/paper = 0,78;</i> <i>hl,annual = 0,40</i>

Polskie czasopisma z dyscypliny „historia nauki” i „historia i filozofia nauki” ocenione na 40 punktów w „Wykazie czasopism MEiN” (9.02.2021/18.02.2021) i ich osiągnięcia w innych listach czasopism

Skróty: arch. – archeologia; archit. i urb. – architektura i urbanistyka; astr. – astronomia; filoz. – filozofia; hist. – historia; hist. i filoz. n – historia i filozofia nauki; inż. biomed. – inżynieria biomedyczna; n. chem. – nauki chemiczne; n. farm. – nauki farmaceutyczne; n. medycz. – nauki medyczne; n.o kom. spol. i med. – nauki o komunikacji społecznej i mediach; n. o zdr. – nauki o zdrowiu; praw. kan. – prawo kanoniczne.

* W „Wykazie czasopism MNiSW 2017” czasopismo o tytule *Prace Komisji Historii Nauki PAU* nie ma wyznaczonej punktacji, gdyż w 2016 roku nastąpiła zmiana jego tytułu na *Studia Historiae Scientiarum* za zgodą MNiSW wyrażoną w 2015 roku; przy zmianie nazwy zachowano ciągłość składu redakcji, składu komitetu naukowego, tematyki czasopisma oraz numeracji tomów.

** Wartość SJR 2020 dla czasopisma *Studia Historiae Scientiarum* jest błędnie wyznaczona – zob. Kokowski 2021e, rozdz. 3.

*** Jak mówi nazwa czasopisma „Filozofia Nauki” i przypisane jej dyscypliny zajmują się ono filozofią nauki, a nie historią nauki; należy więc porównywać to czasopismo z czasopismami filozoficznymi, a nie czasopismami historycznymi.

Studia Ceranea, *Studia Judaica* i *Studia Historiae Scientiarum*, *Wiadomości Konserwatorskie*); **1** na **5** punktów, bo nieuwzględnionego w „Wykazie czasopism MNiSW” (*Electrum*).

- w „Wykazie czasopism MEiN” z 18 lutego 2021 r.: **3** ocenione na **100** punktów (*Teksty Drugie*, *Verbum Vitae*, *Wiadomości Konserwatorskie*); **3** na **70** punktów (*Acta Baltico-Slavica*, *Acta Poloniae Historica*, *Electrum*); **11** na **40** punktów (*Studia Historiae Scientiarum*, *Slavia Meridionalis*, *Scripta Judaica Cracoviensia*, *Biuletyn Polskiej Misji Historycznej*, *Cracow Indological Studies*, *Echa Przeszłości*, *Ordines Militares*, *Przegląd Archiwalny Instytutu Pamięci Narodowej*, *Przegląd Nauk Historycznych*, *Studia Ceranea*, *Studia Judaica*); **1** na **20** punktów (*Acta Archaeologica Lodziensia*).

Wśród tych 18 czasopism najwyższe wskaźniki w Scopus miało w 2019 r. i 2020 r. czasopismo z historii nauki – *Studia Historiae Scientiarum* – zob. tab. 3.

Porównanie treści tabel 1–3, opisujących osiągnięcia bibliometryczne czasopism z historii i historii nauki *dowodzi, że MNiSW* i (w jeszcze większym stopniu) *MEiN* *popęłniły bardzo poważne błędy w przyznawaniu punktacji takim czasopismom*: czasopisma z historii nauki ocenione na 40 punktów nie ustępują bowiem pod względem osiągnięć bibliometrycznych czasopismom z historii ocenionym na 100 punktów, a nawet przewyższają te osiągnięcia w przypadku czasopisma *Studia Historiae Scientiarum*.

Co za tym idzie, bardzo niedbale przeprowadzona ewaluacja czasopism z historii nauki dokonana przez MNiSW / MEiN¹⁵ godzi w elementarne standardy uprawiania działalności naukowej. Wadę tę należałoby skorygować w jak najkrótszym czasie, gdyż dyskryminowanie czasopism z historii nauki względem czasopism z historii zakłamuje wyniki ewaluacji „jakości naukowej” subdyscypliny naukowej „historia nauki” względem dyscypliny „historia”.

5. Fundamentalne luki ewaluacji czasopism

Zdaniem autora artykułu źródłem niedbale przeprowadzonej ewaluacji czasopism naukowych dokonanej przez MNiSW i MEiN – co zostało

¹⁵ Uwaga ta też odnosi się do zasad konstruowania wykazów czasopism naukowych MNiSW w 2019 r. – zob. MNiSW [2018a](#); MNiSW [2018b](#); [2018c](#); [2019a](#); [2019b](#); [2019c](#); [2019d](#); [2019e](#); [2020a](#).

Tabela 3.

	MNiSW 2017 / MNiSW 2019 / MEiN 2021	Scopus 2019 / Scopus 2020	WoS	ICI MJL 2019	ERIH+ / DOAJ	Google Scholar / Publish or Perish ver. 7 Publication years: 2016–2020; Citation years: 2016–2021;
<i>Studia Historiae Scientiarum</i>	9 / 20 / 40 filoz.; hist.	CiteScore 2019 0,5; SJR 2019 0,127; SNIP 2019 0,90; CiteScore 2020 0,6; SJR 2020 0,140;* SNIP 2020 1,260.	–	100,00	+ / +	Wydawane od 2016 r. od tomu 15 (jako kontynuacja PKHN PAU, za zgodą MNiSW w 2015 r.). Citations/paper = 0,93; hI,annual = 0,80 Scalone neryje rekordow w języku polskim i angielskim: Citations/paper = 1,36; hI,annual = 1,00
<i>Teksty Drugie</i>	15 / 100 / 100 hist.; lit.; n. o kult.i rel.; n. socjol.	CiteScore 2019 0,1; SJR 2019 0,100; SNIP 2019 0,120 CiteScore 2020 0,1; SJR 2020 0,100; SNIP 2020 0,000	+	–	+ / –	Citations/paper = 0,43; hI,annual = 1,60

<i>Verbum Vitae</i>	7 / 70 / 100 hist.; n. o kult. i rel.; praw. kan.; n. teol.	CiteScore 2019 0,1; SJR 2019 0,110; SNIP 2019 0,000 CiteScore 2020 0,2; SJR 2020 0,186; SNIP 2020 0,038	-	115.60*	+ / +	<i>Citations/paper</i> = 0,32; <i>hI,annual</i> = 0,60
<i>Wiadomości Konservatorskie</i>	13 / 20 / 100 arch.; filoz.; hist.; jęz.; lit.; n. o kult. i rel.; n. o szt.; n. o polt. i adm.; praw. kan.; n. teol.	CiteScore 2019 0,0; SJR 2019 – SNIP 2019 – CiteScore 2020 0,3; SJR 2020 0,242; SNIP 2020 0,451	-	94.92	- / -	<i>Citations/paper</i> = 0,51; <i>hI,annual</i> = 0,80
<i>Acta Baltico- Slavica</i>	14 / 70 / 70 hist.; jęz.; lit.; n. o kul. i rel.; n. socj.	CiteScore 2019 0,0; SJR 2019 0,100; SNIP 2019 0,002 CiteScore 2020 0,1; SJR 2020 0,100; SNIP 2020 0,000.	+	-	+ / +	<i>Citations/paper</i> = 0,35; <i>hI,annual</i> = 0,60
<i>Acta Poloniae Historica</i>	15 / 70 / 70 hist.; n. o kul. i rel.; n. socj.;	CiteScore 2019 0,0; SJR 2019 0,100; SNIP 2019 0,002 CiteScore 2020 0,1; SJR 2020 0,101; SNIP 2020 1,050.	+	-	+ / -	<i>Citations/paper</i> = 0,20; <i>hI,annual</i> = 1,00

Tabela 3 cd.

	MNiSW 2017 / MNiSW 2019 / MEiN 2021	Scopus 2019 / Scopus 2020	WoS	ICI MJL 2019	ERIH+ / DOAJ	Google Scholar / Publish or Perish ver. 7 Publication years: 2016–2020; Citation years: 2016–2021;
<i>Acta Archaeologica Lodziensis</i>	9 / 20 / 20 arch.; hist.; archit. i urb.	CiteScore 2019 –; SJR 2019 0,114; SNIP 2019 0,110; CiteScore 2020 0,1; SJR 2020 0,101; SNIP 2020 0,000.	–	117,55	+ / –	<i>Citations/paper</i> = 0,46; <i>hI,annual</i> = 0,40
<i>Biuletyn Polskiej Misji Historycznej</i>	7 / 20 / 40 arch.; hist.; lit.; n. o szt.; n. o kom. społ. i med.; n. praw.	CiteScore 2019 0,0; SJR 2019 –; SNIP 2019 –; CiteScore 2020 0,0; SJR 2020 0,101; SNIP 2020 0,000.	–	100,00	+ / +	<i>Citations/paper</i> = 0,08; <i>hI,annual</i> = 0,20
<i>Cracow Indological Studies</i>	12 / 20 / 40 arch.; filoz.; hist.; jęz.; lit.; n. o kul. i rel.; n. o szt.; n. o pol. i adm.; praw. kan.; n. teol.	CiteScore 2019 0,0; SJR 2019 –; SNIP 2019 –; CiteScore 2020 0,1; SJR 2020 0,103; SNIP 2020 0,000.	–	100,00	– / –	<i>Citations/paper</i> = 0,46; <i>hI,annual</i> = 0,60

<i>Echa Przeszłości</i>	9 / 20 / 40 hist.; lit.; n. o bezp.; n. teol.;	CiteScore 2019 0,0; SJR 2019 0,102; SNIP 2019 0,000; CiteScore 2020 0,0; SJR 2020 0,101; SNIP 2020 0,000.	–	75,43	– / –	$Citations/paper = 0,11;$ $hI,annual = 0,40$
<i>Ordines Militares</i>	9 / 20 / 40 arch.; hist.; n. o szt.; n. teol.;	CiteScore 2019 –; SJR 2019 –; SNIP 2019 0 –; CiteScore 2020 0,1; SJR 2020 0,102; SNIP 2020 0,000.	–	100,00	+ / –	$Citations/paper = 0,24;$ $hI,annual = 0,40$
<i>Przegląd Archimality Instytutu Pamięci Narodowej</i>	6 / 20 / 40 hist.; n. o kul. i rel.; archit. i urb.; n. o kom. spol. i med.	CiteScore 2019 –; SJR 2019 –; SNIP 2019 –; CiteScore 2020 0,0; SJR 2020 0,101; SNIP 2020 0,000.	–	60,69	+ / –	$Citations/paper = –;$ $hI,annual = –$
<i>Przegląd Nauk Historycznych</i>	10 / 20 / 40 arch.; fil.; hist.; jęz.; lit.; n. o kuli rel.; n. o szt.; n. o pol. i adm.; praw. kan.; n. teol.	CiteScore 2019 –; SJR 2019 –; SNIP 2019 –; CiteScore 2020 0,0; SJR 2020 0,101; SNIP 2020 0,000.	–	96,93	+ / +	$Citations/paper = 0,20;$ $hI,annual = 0,60$

Tabela 3 cd.

	MNiSW 2017 / MNiSW 2019 / MEiN 2021	Scopus 2019 / Scopus 2020	WoS	ICI MJL 2019	ERIH+ / DOAJ	Google Scholar / Publish or Perish ver. 7 Publication years: 2016–2020; Citation years: 2016–2021;
<i>Slavia Meridionalis</i>	14 / 40 / 40 hist.; jęz.; lit.; n. o kul. i rel.; n. socj.	CiteScore 2019 0,1; SJR 2019 0,123; SNIP 2019 0,00; CiteScore 2020 0,2; SJR 2020 0,135; SNIP 2020 0,481.	+	–	+ / +	<i>Citations/paper</i> = 0,20; <i>hI,annual</i> = 0,60
<i>Studia Ceranea</i>	9 / 20 / 40 hist.; lit.; n. o kul.i rel.; n. o szt.; praw. kan.; n. teol.	CiteScore 2019 –; SJR 2019 –; SNIP 2019 –; CiteScore 2020 0,1; SJR 2020 0,149; SNIP 2020 0,462.	–	100	+ / –	<i>Citations/paper</i> = 0,33; <i>hI,annual</i> = 0,60
<i>Studia Judaica</i>	10 / 20 / 40 hist.; lit.; n. o kul.i rel.; arch. i urb.; n. socj.; praw. kan.; n. teol.	CiteScore 2019 0,0; SJR 2019 0,101; SNIP 2019 0,00; CiteScore 2020 0,1; SJR 2020 0,100; SNIP 2020 0,352.	–	111,73	+ / –	<i>Citations/paper</i> = 0,38; <i>hI,annual</i> = 0,60

<i>Scripta Iudaea Craconensia</i>	13 / 20 / 40 hist.; jęz.; lit; n. o kul. i rel.; praw. kan.	CiteScore 2019 0,1; SJR 2019 0,101; SNIP 2019 0,450; CiteScore 2020 0,0; SJR 2020 0,101; SNIP 2020 0,000.	–	119,04	+ / –	<i>Citations/paper = 0,40;</i> <i>hI,annual = 0,20</i>
<i>Electrum</i>	11 / – / 70 arch.; hist.; jęz.; lit.	CiteScore 2019 0,0; SJR 2019 0,104; SNIP 2019 0,450; CiteScore 2020 0,1; SJR 2020 0,101; SNIP 2020 0,000.	–	120,51	+ / –	<i>Citations/paper = 0,63;</i> <i>hI,annual = 1,00</i>

Skróty: arch – archeologia; archit. i urb. – architektura i urbanistyka; astr. – astronomia; filoz. – filozofia; hist – historia; hist. i filoz. n. – historia i filozofia nauki; inż. biomed. – inżynieria biomedyczna; jęz. – językoznawstwo; lit. – literaturoznawstwo; n. chem. – nauki chemiczne; n. farm. – nauki farmaceutyczne; n. med. – nauki medyczne; n. o. bez. – nauki o bezpieczeństwie;
n.o kom. społ. i med. – nauki o komunikacji społecznej i mediach; n. o kul. i rel. – nauki o kulturze i religii; n. o polit. i adm. – nauki o polityce i administracji; n. o szt. – nauki o sztuce; n. o zdr. – nauki o zdrowiu; n. praw. – nauki prawne; n. socj. – nauki socjologiczne; praw. kan. – prawo kanońskie; n. teol. – nauki teologiczne

* Wartość SJR 2020 dla czasopisma *Studia Historiae Scientiarum* jest błędnie wyznaczona – zob. Kokowski [2021c](#), rozdz. 3.

powyżej zilustrowane na przykładzie czasopism z historii i historii nauki – *jest głęboki deficyt wiedzy naukoznawczej w polskiej społeczności akademickiej.*

Właśnie dlatego, mimo iż ewaluowanie czasopism jest z definicji działalnością naukoznawczą, znajomość naukoznawstwa nie była i nie jest wymagana jako warunek konieczny w wyborze osób, które formułują treść rozporządzeń ministerialnych definiujących zasady polskiego modelu oceny czasopism naukowych lub zajmują się ewaluacją czasopism w różnych ministerialnych grupach eksperckich czy w KEN. Konsekwencją tego jest tworzenie polityki naukowej o anaukoznawczym charakterze, w której pomijane lub zacierane jest podstawowe odróżnienie triady interesów i perspektyw poznawczych: *polityki*, skupionej na władzy i zarządzaniu, *biznesu*, skupionego na zwiększaniu zysku, oraz *naukoznawstwa*, skupionego na poznawaniu mechanizmów rozwoju i organizacji nauki.

W szczególności w polityce tej lekceważy lub nie dostrzega się:

- nietransparentności zasad ministerialnych ewaluacji czasopism, przykładami tego są m.in.:
  - uwzględnianie lub nieuwzględnianie w ewaluacji czasopism z bazy ERIH PLUS zależnie od woli ministerialnych ekspertów i bez podania uzasadnienia;
  - ocenianie czasopism z wielu subdyscyplin przez ekspertów niebędących specjalistami takich subdyscyplin (spotkało to czasopisma z historii nauki – w ogóle nie były oceniane przez historyków nauki);
- dowolności przyznawania punktów do granicy 100 punktów;
- większego znaczenia standardów wydawniczych czasopisma niż jedynie pozycji czasopisma w bazach biznesowych WoS i Scopus, mierzonej wskaźnikami bibliometrycznymi włącznie z „Impact Factor”, krytykowanym przez naukoznawców;
- patologii punktozy, czego przejawami są m.in. rzekoma „zasada dziedziczenia prestiżu” nieznaną na guncie zintegrowanego naukoznawstwa i historii nauki¹⁶ i krzewiący się międzynarodowy

---

¹⁶ Wprowadzenie systemu ministerialnego wykazu czasopism z gradacją punktacji 5, 20, 40, 70, 100, 140, 200 potęguje patologię punktozy w wielu polskich jednostkach akademickich. Wyrazem panowania tej ideologii jest przyznawanie w niektórych jed-

handel autorstwem artykułów w wysoko punktowanych czasopismach;

- nierzetelności cytowania, m.in. braku cytowań, nacjonalizmu lub imperializmu cytowań, plagiatów itp., itd.;
- przestarzałej infrastruktury informatycznej WoS, Scopus oraz Scimago Journal Rankings, co przejawia się brakiem możliwości szybkiej korekty błędnych danych w tych bazach: *na wprowadzanie efektywnych poprawek potrzeba od 6 miesięcy do nawet roku*;¹⁷
- niedostatecznego nasycenia międzynarodowych baz indeksacyjnych publikacji naukowych w przypadku nauk humanistycznych i społecznych, dotyczy to czasopism, a tym bardziej książek;
- przesylenia międzynarodowych baz indeksacyjnych publikacji naukowych w przypadku nauk humanistycznych i społecznych publikacjami anglojęzycznymi;
- kosztów publikowania w wysokopunktowanych, drogich czasopismach biznesowych i subskrybowania tego rodzaju czasopism biznesowych;
- konieczności rozwijania w Polsce czasopism naukowych jako nowoczesnych narzędzi komunikacji w działalności naukowej (z wykorzystaniem ORCID, DOI, Crossref, darmowego otwartego dostępu itp.), co szczególnie odnosi się do nauk humanistyczno-społecznych skoncentrowanych na badaniu polskiej kultury;

---

nostkach akademickich tzw. dodatku projakościowego dla zatrudnionych pracowników, uzależnionego od publikowania w czasopismach, które znalazły się w wykazie ministerialnym i są wycenione powyżej jakiejś granicy punktowej, np. 40, 70 czy 100 punktów. Tego typu praktyka zniechęca do publikowania i rozwijania czasopism rodzimych (często nisko ocenionych), a zachęca do publikowania w wysoko punktowanych i wysoko płatnych czasopismach zagranicznych, na co znajduje się pieniądze w budżecie takich jednostek akademickich lub w budżecie grantów naukowych MEiN, NCN, NCBiR oraz FNP, a dzieje się to wszystko ze stratą dla polskiej kultury i polskiego podatnika. Dla władarzy takich jednostek nie liczy się treść publikacji naukowych, lecz jedynie ilość punktów, jakie te publikacje otrzymają. W takim klimacie myśli pomija się kwestię fundamentalną – rozwijanie dyskursu naukowego przez każdego pracownika naukowego.

¹⁷ W przypadku WoS i Scopus sytuacja jest paradoksalna, gdyż firmy do których one należą: Clarivate i Elsevier mają roczne wzrosty dochodów wyższe niż największe firmy komputerowe.

- konieczności budowania w Polsce dziedzinowych bibliotek / baz indeksacyjnych publikacji naukowych, co szczególnie odnosi się do nauk humanistyczno-społecznych skoncentrowanych na badaniu polskiej kultury;
- potrzeby obecności polskich czasopism w bazach DOAJ, Sherpa Romeo, Index Copernicus International itp.

Manifestuje się tu wielki paradoks historii: Urzędnicy polskiego Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego / Ministerstwa Edukacji i Nauki, wysoko ceniący patriotyzm i standardy nauki, ewaluując czasopisma naukowe w 2019, 2020 oraz 2021 r., abstrahują od dokonań naukoznawstwa – dyscypliny powstałej w Polsce w latach 1916–1939, za sprawą działalności Kasy im. Józefa Mianowskiego, co związane było z odtwarzaniem systemu nauki i szkolnictwa wyższego w niepodległej Polsce.

Ponieważ obowiązujące zasady konstruowania polskiej listy czasopism naukowych *abstrahują od dokonań zintegrowanego naukoznawstwa, są nietransparentne i nie służą rozwojowi nowych kierunków badawczych i nowych subdyscyplin naukowych*, należy całkowicie zmienić te zasady.

W krótkiej perspektywie czasowej należy naprawić punktację polskich czasopism z historii nauki względem punktacji polskich czasopism z historii.

W długiej perspektywie czasowej należy dogłębnie zmienić obowiązujący model oceny czasopism. Można tego dokonać na różne sposoby, np. dopuścić do oceny czasopism komitety naukowe i problemowe PAN i komisje naukowe PAU, zrezygnować *ze skrajnie nieprofesjonalnej, nietransparentnej i bardzo kosztownej* zasady oceniania czasopism naukowych przez osoby niespecjalizujące się w badaniach naukoznawczych oraz wprowadzić przejrzyste miary dokonań czasopism naukowych.

6. Idea Wykazu Czasopism Pracowni Naukoznawstwa IHN PAN

6.1. Aksjomaty

Wykaz musi mieć naukowy charakter i dlatego uwzględnia dokonania zintegrowanego naukoznawstwa, m.in. dorobek historii i filozofii nauki, w tym metodę myślenia korespondencyjnego i model (r)ewolucji

naukowej M.Kokowskiego,¹⁸ podejście prakseologiczne w duchu Tadeusza Kotarbińskiego, narzędzia komunikacji naukowej, ideę „odpowiedzialnych metryk” oraz odróżnienie triady interesów: polityka-biznes-nauka.

By uniknąć zarzutu braku transparentności, wszystkie zasady *Wykazu* muszą być transparentne i umożliwiać samodzielne wyznaczanie punktacji czasopisma przez redakcje czasopism.

Jakość treści publikacji mierzona być może tylko w ewaluacji eksperckiej, opartej na wnikliwej znajomości treści publikacji.

Ponieważ znakomita publikacja naukowa może być opublikowana w dowolnym języku i gdziekolwiek (Cook *et al.* 2009; Kokowski 2015b, s. 176), na gruncie zintegrowanego naukoznawstwa i historii nauki nie obowiązuje rzekoma „zasada dziedziczenia prestiżu”. Dlatego rankingi czasopism nie mogą mieć decydującego znaczenia w ewaluacji wniosków grantowych i postępowaniach awansowych pracowników naukowych.

Ze względu na istnienie różnorodnych mód, stroniczości i patologii cytowań (np. imperializm cytowania, nacjonalizm cytowania, brak rzetelnego cytowania), nie istnieją rzetelne narzędzia / miary liczbowe oceny jakości / wartości publikacji; w szczególności liczba cytowań nie jest rzetelnym miernikiem jakości / wartości publikacji (Wróblewski 2000 („Science Citation Index A. D. 1758”); Kokowski 2015b, ss. 141–169).

Aby wskazać hierarchię czasopism (i pomóc autorom w racjonalnym wyborze miejsca publikacji), *należy porównywać jakość techniczną czasopism i podawać koszty publikowania w czasopiśmie*. Służą temu: miernik osiągnięć czasopisma (MOC)®, miernik kosztowności czasopisma (MKC)® oraz unormowany miernik kosztowności czasopisma (UMKC)®.

6.1. Miernik osiągnięć czasopisma (MOC)® – lista kryteriów i punktacja

Warunkiem nadawania punktacji czasopismu jest posiadanie aktualnej strony internetowej i brak opóźnień wydawniczych.

---

¹⁸ Zob. Kokowski 1996; 2004; 2006; 2012.

Miernik jest tak skonstruowany, by mierzył w konwencjonalny sposób dokonania techniczne czasopisma (stosowanie odpowiednich narzędzi komunikacji naukowej), obecność czasopisma w bazach indeksacyjnych, wspieranie darmowego otwartego dostępu itp. Zakres punktowy miernika, 0–200 punktów, jest tak dobrany, by można było porównać punktację MOC® z punktacją MNiSW/MEiN.¹⁹

Czasopismo otrzymuje punkty za:

- 1) stosowanie DOI i ORCID; punktacja: +5, +5;
- 2) stosowanie kodeksu zasad etycznych wypracowanych przez Committee on Publication Ethics (*bez konieczności opłacania bardzo wysokich rocznych opłat członkowskich, na które nie stać wielu polskich czasopism, w tym szczególnie darmowych*), towarzystwa naukowe, indeksacja czasopisma w „[Responsible Journals](#)” itp.; +5;
- 3) potwierdzanie wykonania przez recenzentów recenzji (z możliwością wykorzystania takiego zaświadczenia np. w Publons); +5;
- 4) korzystanie przez czasopismo z usług Crossref (*lub analogicznych firm*): +5; bonus za otwartość bibliografii, stosowanie zapory antyplagiatowej oraz podmiany poprawionych plików (usługa CrossMark): +5, +5, +5;
- 5) obecność w bazach indeksacyjnych WoS i Scopus: +30²⁰ i +20; bonus za pozycję czasopisma w bazie Scopus (najlepszy wynik dla jednej kategorii): Q1 +10; Q2 +5; Q3 +1;²¹
- 6) obecność w bazach: DOAJ i Sherpa Romeo; punktacja: +10, +5;

---

¹⁹ Manifestuje się tu metoda myślenia korespondencyjnego M. Kokowskiego – zob. przyp. 15.

²⁰ Nie stosujemy bonusu za pozycję w bazie WoS z uwagi na: znane liczne patologie bibliometrii, np. spółdzielnie cytowań, nacjonalizm cytowania; fakt, iż dla czasopism z nauk humanistycznych nie wyznacza się wskaźników bibliometrycznych w WoS; punktozę; nietransparentność zasad części wskaźników bibliometrycznych wyznaczanych w bazie WoS itp.

²¹ Praktyka kontaktów z zespołami światowych baz indeksacyjnych Scopus i Scimago (która wyznacza wskaźnik SJR), dowodzi, że bazy te dysponują przestarzałymi infrastrukturami informatycznymi zawierającymi wiele niekompletnych lub błędnych danych, których poprawienie wymaga długiego okresu czasu od 5 do 12 miesięcy. Dlatego w przypadku, gdy dane Scopus / Scimago są wadliwe i spowodowane jest to przez nieuwzględnienie przez bazy indeksacyjne artykułów opublikowanych bez opóźnień wydawniczych (co łatwo sprawdzić i wykazać), obowiązuje wartość wskaźników bibliometrycznych z ostatniego roku, gdy dane te były prawidłowo zebrane.

- 7) obecność w bazie indeksacyjnej [ICI Journals Master List](#): +10; bonus za pozycję czasopisma w tej bazie: +5 dla $ICV \geq 100$;²² +3 dla $90 \leq ICV < 100$; +1 dla $80 \leq ICV < 90$;
- 8) obecność czasopisma w bazie: Google Scholar (*posiadanie profilu czasopisma*); punktacja: +10;
- 9) bonus za brak opłat wpisowych i darmowy otwarty dostęp, bez opłat zarówno dla autora i instytucji, w której jest afiliowany, jak i dla czytelnika, brak embarga czasowego: +10;
- 10) obecność w co najmniej 4 międzynarodowych tematycznych lub multitematycznych bazach czasopism [jest takich baz 100–150]: ERIH Plus, Dimensions, Semantic Scholar, SCITE₂, bazy EBSCO, Proquest itp. [porównaj: MIAR [2021b](#); [2021c](#)]; punktacja: +5, +5, +5, +5;
- 11) obecność w co najmniej 3 uznanych krajowych katalogach czasopism i repozytoriach cyfrowych (Arianta, BazHum, ...): punktacja: +5, +5, +5;
- 12) długość wydawania czasopisma: minimum 3 lata +1; min. 5 lat +2; min. 10 lat +5; min. 15 lat +10; min. 20 lat +15.

Minimalnie czasopismo może zdobyć 0 punktów:

$$(1) 0 + (2) 0 + (3) 0 + (4) 0 + (5) 0 + (6) 0 + (7) 0 + (8) 0 + (9) 0 + (10) 0 + (11) 0 + (12) 0 = 0^{23}$$

Maksymalnie czasopismo może zdobyć 200 punktów²⁴:

$$(1) 10 + (2) 5 + (3) 5 + (4) 5 + 15 + (5) 30 + 30 + (6) 10 + 5 + (7) 10 + 5 + (8) 10 + (9) 10 + (10) 20 + (11) 15 + (12) 15 = 200^{25}$$

Tworzone od podstaw czasopismo naukowe – jeśli jest należyście zorganizowane – może na samym już starcie zdobyć 70 punktów:

²² Wybór ten podyktowany jest faktem, że powyżej 100 ICV, wartość wskaźnika silnie zależy od wartości wskaźnika SJR wyznaczanego przez Scimago i wykorzystywanego w bazie Scopus (nie dublujemy więc punktacji uwzględnionej już w punkcie 5).

²³ W nawiasie podany jest numer kryterium. Dodajemy cyfry tylko poza nawiasami.

²⁴ Wybór skali 200-punktowej nie jest przypadkowy: taka skala jest stosowana w modelu ewaluacji czasopism MNiSW/MEiN. Dzięki temu istnieje możliwość porównania wyników obydwu modeli.

²⁵ Zob. przyp. 23.

$$(1) 10 + (2) 5 + (3) 5 + (4) 5 + 15 + (5) 0 + (6) 5 + (7) 0 + (8) 10 + (9) 10 + (10) 0 + (11) 5 + (12) 0 = 70^{26}$$

Tak określony miernik ma kilka zalet względem miernika stosowanego w aktualnych ministerialnych wykazach czasopism, m.in.:

- a) jest transparentny – redakcje czasopism wiedzą za co otrzymują punkty i łatwo mogą sprawdzić poprawność przyznanej punktacji;
- b) stymuluje proces doskonalenia czasopism – redakcje mogą prowadzić stabilną politykę rozwijania czasopism;
- c) przynosi korzyści ekonomiczne dla krajowego budżetu, gdyż zbędne jest wynagradzenie licznej grupy ministerialnych ekspertów słabo orientujących się z reguły w problematyce naukowo-technicznej.

6.2. „Miernik kosztowności czasopisma” (MKC)© i „unormowany miernik kosztowności czasopisma” (UMKC)©

MKC = wysokość opłat redakcyjnych i opłat za otwarty dostęp

UMKC = 100% MKC / (maksymalna wysokość opłat redakcyjnych i opłat za publikowanie w otwartym dostępie)

6.3. Zasady Wykazu Czasopism PN IHN PAN©

Wykaz Czasopism PN IHN PAN© budujemy na podstawie ogólnodostępnych informacji podanych na stronach internetowych czasopism, baz danych czasopism, CrossRef itp. i wartości trzech wskaźników:

- „miernika osiągnięć czasopisma” (MOC)©;
- „miernika kosztowności czasopisma” (MKC)©;
- „unormowanego miernika kosztowności czasopisma” (UMKC)©.

Wskaźniki te wyznacza się w roku n dla danych z roku poprzedniego: $n - 1$.

Redakcje czasopism mają możliwość zgłaszania odwołań *w przypadku źle wyznaczonych wartości wskaźników*. Zostaną one uwzględnione w uzasadnionych przypadkach.

---

²⁶ Jak wyżej.

Rekord *Wykazu Czasopism PN IHN PAN*©

Lp. Nazwa czasopisma (ISSN); „miernik osiągnięć czasopisma” (MOC)© (zakres: 0–200 punktów); „miernik kosztowności czasopisma” (MKC)©; „unormowany miernik kosztowności czasopisma” (UMKC)© (zakres: 0–100%).

Zalety *Wykazu Czasopism PN IHN PAN*©

- Redakcje czasopism i autorzy artykułów wiedzą za co czasopisma otrzymują punkty.
- Autorzy artykułów mogą zrationalizować decyzję o wyborze czasopism, mając na względzie zarówno standardy techniczne czasopism, jak i ich opłaty wydawnicze.

7. Postulat dowartościowania działalności redaktorskiej i recenzyjnej w polskim systemie ewaluacji dokonań naukowych

W polskim systemie ewaluacji dokonań naukowych istnieje bardzo poważna luka, polegająca na tym, iż za pełnienie funkcji redakcyjnych i funkcji recenzenta w czasopismach naukowych:

- a) nie otrzymuje się żadnych punktów, w przeciwieństwie do analogicznej funkcji redaktora naukowego monografii autorskiej lub zbiorowej (zob. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie ewaluacji jakości działalności naukowej § 8.3 i 8.4);
- b) z reguły nie otrzymuje się także wynagrodzeń, gdyż polskich wydawnictw naukowych *z reguły* nie stać na takie wydatki, co jest jednak sprzeczne z ustawą o prawie autorskim, art. 14.1 [...] „Twórcy przysługuje prawo do wynagrodzenia” [...].

Postuluję więc nowelizację odpowiednich przepisów, z podkreśleniem rangi polskich czasopism indeksowanych w Scopus lub w WoS jako czasopism prestiżowych.

Postulowana nowelizacja §8 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie ewaluacji jakości działalności naukowej ma następującą postać (na żółtym tle zaznaczone są modyfikacje aktualnego rozporządzenia):

§ 8. Oceny poziomu naukowego prowadzonej działalności naukowej w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych dokonuje się z uwzględnieniem następujących rodzajów osiągnięć naukowych:

- 1) artykułów naukowych opublikowanych w czasopismach naukowych i w recenzowanych materiałach z międzynarodowych konferencji naukowych, zamieszczonych w wykazie tych czasopism i materiałów sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 ustawy, zwanym dalej „wykazem czasopism”, redakcji naukowej takich artykułów i recenzowania takich artykułów;
- 2) artykułów naukowych opublikowanych w czasopismach naukowych niezamieszczonych w wykazie czasopism, redakcji naukowej takich artykułów i recenzowania takich artykułów;
- 3) monografii naukowych wydanych przez wydawnictwa zamieszczone w wykazie tych wydawnictw sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 ustawy, zwanym dalej „wykazem wydawnictw”, redakcji naukowych takich monografii i rozdziałów w takich monografiach;
- 4) monografii naukowych wydanych przez wydawnictwa niezamieszczone w wykazie wydawnictw, redakcji naukowych takich monografii i autorstwa rozdziałów w takich monografiach;
- 5) przyznanych patentów na wynalazki, praw ochronnych na wzory użytkowe i wyłącznych praw hodowców do odmian roślin.

Ponadto postuluję zagwarantowanie w budżecie nauki odpowiednich środków na wynagrodzenia za redagowanie czasopism i recenzowanie artykułów polskich czasopism *niebiznesowych* (niepobierających żadnych opłat od czytelników i autorów), które są indeksowane w *Scopus* lub *WoS*.

Bibliografia

- Cook, Hal; *et al.* [w sumie 74 redaktorów reprezentujących 56 wiodących czasopism z historii nauki, techniki oraz medycyny] 2009: Journals under Threat: A Joint Response from History of Science, Technology and Medicine Editors. *Medical History* 53(1), ss. 1–4. Available online: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC2629173/>; <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC2629173/pdf/medhis5301-00a-01.pdf>.
- Dańda, Aleksander; Szkup, Bogdan; Banaszak, Bartłomiej; Wewiór, Przemysław; Wawer, Łukasz; Rojek, Mikołaj 2019: *Ewaluacja Jakości Działalności Naukowej* –

- Przewodnik*. 1 marca 2019. Warszawa: Departament Nauki MNiSW. Dostęp online: <https://konstytucjadlanauki.gov.pl/content/uploads/2019/03/ewaluacja-jakosci-dzialalnosci-naukowej-przewodnik20190305.pdf>.
- Hintz, Marcin; Nęcka, Edward; Prostack, Rafal; Welfe, Aleksander 2019: Jak powstał nowy wykaz czasopism naukowych. *Forum Akademickie* 2019/11. Dostęp online: <https://prenumeruj.forumakademickie.pl/fa/2019/11/jak-powstal-nowy-wykaz-czasopism-naukowych/>.
- ICI Journals Master List 2019. Dostęp online: <https://indexcopernicus.com/index.php/pl/parametryzacja-1/ici-journals-master-list>.
- Kanceleria Sejmu 2018: Ustawa z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Dostęp online: <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20180001669/U/D20181669Lj.pdf>.
- Kokowski, Michał 1996: Copernicus and the hypothetico-deductive method of correspondence thinking. An introduction. *Theoria et Historia Scientiarum* 5, pp. 7–101. doi:10.12775/ths.1996.002. Available online: <https://apcz.umk.pl/czasopisma/index.php/THS/article/view/ths.1996.002/13462>.
- Kokowski, Michał 2004: *Copernicus's Originality: Towards Integration of Contemporary Copernican Studies*. Warsaw – Cracow: Instytut Historii Nauki PAN.
- Kokowski, Michał 2006: Nicholas Copernicus in Focus of Interdisciplinary Research. An Outline of Main Results. [In:] *The Global and the Local: The History of Science and the Cultural Integration of Europe. Proceedings of the 2nd ICESHSHS (Cracow, Poland, September 6–9, 2006)*, pp. 333–341. Ed. by M. Kokowski. Available online: http://www.2iceshs.cyfronet.pl/2ICESHS_Proceedings/Chapter_12/R-4_Kokowski.pdf.
- Kokowski, Michał 2012: *Copernicus, Arabic Science, and the scientific (r)evolution*. [In:] Arun Bala (ed.) 2012: *Asia, Europe, and the Emergence of Modern Science: Knowledge Crossing Boundaries*. New York: Palgrave Macmillan, 2012, pp. 55–72. Available online at Academia.edu: https://www.academia.edu/attachments/55646050/download_file?st=MTYxODY2OTY4Myw4OS42NC41Ni4xNzcsMzE1MTQ2&st.
- Kokowski, Michał 2015a: Szkic aktualnej debaty nad naukometrią i bibliometrią w Polsce... i zapomniane naukoznawstwo. *Prace Komisji Historii Nauki PAU XIV*, ss. 117–134. DOI: [10.4467/23921749PKHN_PAU.16.007.5263](https://doi.org/10.4467/23921749PKHN_PAU.16.007.5263).
- Kokowski, Michał 2015b: Jakiej naukometrii i bibliometrii potrzebujemy w Polsce? *Prace Komisji Historii Nauki PAU XIV*, ss. 135–184. DOI: [10.4467/23921749PKHN_PAU.16.008.5264](https://doi.org/10.4467/23921749PKHN_PAU.16.008.5264).

- Kokowski, Michał 2015c: Bibliografia naukometryczno-bibliometryczno-informetryczna (wybór). *Prace Komisji Historii Nauki PAU XIV*, ss. 135–184. DOI: [10.4467/23921749PKHN_PAU.16.009.5265](https://doi.org/10.4467/23921749PKHN_PAU.16.009.5265).
- Kokowski, Michał 2015d: The science of science (naukoznawstwo) in Poland: the changing theoretical perspectives and political contexts – a historical sketch from the 1910s to 1993. *Organon* 47 (2015), ss. 147–237. Dostęp online: <https://home.cyf-kr.edu.pl/~n1kokows/Kokowski-Organon-2015.pdf>.
- Kokowski, Michał 2015e: Uniwersytet nowego humanizmu. *Zagadnienia Naukoznawstwa* 1 (203), 2015, ss. 17–43. Dostęp online: <https://home.cyf-kr.edu.pl/~n1kokows/Kokowski-ZN-1-2015-2-Uniwersytet-nowego-humanizmu.pdf>.
- Kokowski, Michał 2019: Wykazy czasopism MNiSW 2017 i 2019, ICI Journal Master List 2014–2017, a polskie czasopisma z historii nauki i pokrewnych dyscyplin. *Studia Historiae Scientiarum* 18, ss. 505–513. DOI: 10.4467/2543702XSHS.19.015.11021. Dostęp online: <http://pau.krakow.pl/SHS/shs-18-2019-15.pdf>.
- Kokowski, Michał (red.) 2020a: *Materiały Wideokonferencji „Polskie czasopisma z historii i filozofii nauki oraz naukoznawstwa: Jak dostać się do Scopus, WoS, ICI, DOAJ oraz ERIH+? Dlaczego warto to zrobić?” (Kraków–Warszawa–Toruń, 16 kwietnia 2020)*. Dostęp online: <https://zenodo.org/communities/vc2020/>.
- Kokowski, Michał 2020b: Sprawa „Wniosku o korektę punktacji czasopisma *Studia Historiae Scientiarum* z 20 punktów na 70 punktów?”. *Studia Historiae Scientiarum* 19, ss. 507–541. DOI: 10.4467/2543702XSHS.20.016.12572. Dostęp online: <http://pau.krakow.pl/SHS/shs-19-2020-16.pdf>.
- Kokowski, Michał 2021a: Projekt nowego modelu oceny czasopism. Komitet Historii Nauki i Techniki PAN, Komitet Naukoznawstwa. 12.01.2021.
- Kokowski, Michał 2021b: Problem list czasopism naukowych w Polsce i idea nowej listy. Czasopisma z historii i historii nauki. Seminarium „Naukoznawstwo: historia i współczesność”. Kraków – Warszawa, 26.02.2021. Prezentacja.
- Kokowski, Michał 2021c: Obiektywne mierniki dokonania czasopisma naukowego i kosztów publikacji oraz idea listy czasopism punktowanych według Pracowni Naukoznawstwa IHN PAN©. Seminarium „Naukoznawstwo: historia i współczesność”. Kraków – Warszawa, 26.03.2021. Prezentacja.
- Kokowski, Michał 2021d: Wady konstrukcyjne wykazów czasopism MNiSW i MEiN i nowy model oceny czasopism naukowych. [W:] Jeszke, Jaromir; Kokowski, Michał 2021: List do Prof. Zbigniewa Romka, Przewodniczącego Komisji ds. Czasopism Historycznych Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Historycznego w sprawie punktacji czasopism historii nauki i nowego modelu czasopism z dnia 27 maja 2021 r.

- Kokowski, Michał 2021e: Ewolucyjna transformacja czasopisma. Część 8. *Studia Historiae Scientiarum* 20, ss. x–y. DOI: 10.4467/2543702XSHS.20.002.12558. Dostęp online: <http://pau.krakow.pl/SHS/shs-20-2021-2.pdf>.
- Konstytucja dla Nauki 2017–2021a: Ewaluacja jakości działalności naukowej. Jak oceniani będą badacze i jednostki naukowe? Dostęp online: <https://konstytucjadlanauki.gov.pl/ewaluacja>.
- Konstytucja dla Nauki 2017–2021b: Dyscypliny naukowe. Dostęp online: <https://konstytucjadlanauki.gov.pl/ewaluacja-i-dyscypliny-naukowe>.
- Konstytucja dla Nauki 2017–2021c: Nowe podziały dyscyplin. Dostęp online: <https://konstytucjadlanauki.gov.pl/content/uploads/2018/09/nowy-podzia-dyscyplin-tabela.pdf>.
- Konstytucja dla Nauki 2019: Kto będzie oceniał czasopisma naukowe? Znamy skład zespołów eksperckich. 19 stycznia 2019. Dostęp online: <https://konstytucjadlanauki.gov.pl/kto-bedzie-ocenia-czasopisma-naukowe-znamy-sklad-zespolow-eksperckich>.
- Kotarbiński, Tadeusz 1972: *Abecadło praktyczności*. Warszawa: Wiedza Powszechna.
- MEiN 2020: Projekt rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki w sprawie programu „Rozwój czasopism naukowych”. 29.12.2020. Dostęp online: <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12341803/katalog/12752403#12752403>.
- MEiN 2021a: Komunikat Ministra Edukacji i Nauki z dnia 9 lutego 2021 r. w sprawie wykazu czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych. Dostęp online: <https://www.gov.pl/attachment/4f4e10be-8dfc-47ae-a48a-e7739a5ad54a>.
- MEiN 2021b: Scalony wykaz czasopism MEiN (9 lutego 2021 r.). Dostęp online: <https://www.gov.pl/attachment/7839ea33-4b51-4bfa-b642-fa347f315fda>.
- MEiN 2021c: Scalony wykaz czasopism i materiałów konferencyjnych MEiN (9 lutego 2021 r.). Dostęp online: <https://www.gov.pl/attachment/a0c2990a-4ad9-41c1-a201-6bca3dd0986a>.
- MEiN 2021d: Zmiana i sprostowanie Komunikatu Ministra Edukacji i Nauki z dnia 9 lutego 2021 r. w sprawie wykazu czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych. Dostęp online: <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/zmiana-i-sprostowanie-komunikatu-ministra-edukacji-i-nauki-z-dnia-9-lutego-2021-r-w-sprawie-wykazu-czasopism-naukowych-i-recenzowanych-materialow-z-konferencji-miedzynarodowych>.
- MEiN 2021e: Troska o rozwój i jakość polskiej nauki – zmiany w punktacji czasopism. Departament Informacji i Promocji. Ministerstwo Edukacji i Nauki 12.02.2021. Dostęp online: <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/zmiany-w-punktacji-czasopism>.

- MEiN 2021f: Scalony wykaz czasopism MEiN (18 lutego 2021 r.). Dostęp online: <https://www.gov.pl/attachment/d221386d-d384-453d-9f59-1ef1168bcae3>.
- MEiN 2021g: Scalony wykaz czasopism i materiałów konferencyjnych (18 lutego 2021 r.). Dostęp online: <https://www.gov.pl/attachment/318b7757-8cea-4771-b0e5-0353c893b123>.
- MEiN 2021h: Terminy wprowadzania danych do POL-on (ewaluacja) – komunikat MEiN 2021-03-16. Dostęp online: <https://polon2.opi.org.pl/informacje/aktualnosci/o/30/terminy-wprowadzania-danych-do-pol-on-ewaluacja-komunikat-mein/493738>.
- MIAR 2021a: Information Matrix for the Analysis of Journals. Uniwersytet w Barcelonie. Dostęp online: <http://miar.ub.edu>.
- MIAR 2021b: Specialized databases. Dostęp online: <http://miar.ub.edu/databases/GRUPO/E>.
- MIAR 2021c: Multidisciplinary databases. Dostęp online: <http://miar.ub.edu/databases/GRUPO/S>.
- MNiSW 2012: Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 13 lipca 2012 r. w sprawie kryteriów i trybu przyznawania kategorii naukowej jednostkom naukowym. Dz. U. z 2014 r. poz. 1126. Dostęp online: <http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20120000877/O/D20120877.pdf>.
- MNiSW 2017: Komunikat Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 stycznia 2017 r. w sprawie wykazu czasopism naukowych wraz z liczbą punktów przyznanych za publikacje naukowe w tych czasopismach, ustalonego na podstawie wykazów ogłoszonych w latach 2013–2016. Dostęp online: <https://www.gov.pl/attachment/db1d9478-fadb-450f-9301-d406ac06cf46>.
- Wykaz czteroletni – część A. Dostęp online: <https://www.gov.pl/attachment/1fa4b78c-1552-4175-8577-5c06f0060d82>;
- Wykaz czteroletni – część B. Dostęp online: <https://www.gov.pl/attachment/fc542788-96be-4a3f-89f5-a64383f0435f>;
- Wykaz czteroletni – część C. Dostęp online: <https://www.gov.pl/attachment/92d0bf89-2940-4b09-b64b-989df8b53a06>.
- MNiSW 2018a: Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych. Dz.U. 2018 poz. 1818. Dostęp online: <http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20180001818/O/D20181818.pdf>.
- MNiSW 2018b: Nabór do zespołów doradczych oceniających czasopisma trwa! 31 X 2018. Dostęp online: <https://konstytucjadlanauki.gov.pl/nabor-do-zespolow-doradczych-oceniajacych-czasopisma-trwa>.

- MNiSW 2018c: Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 7 listopada 2018 r. w sprawie sporządzania wykazów wydawnictw monografii naukowych oraz czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych. Dz. U. 2018 poz. 2152. Dostęp online: <http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20180002152/O/D20182152.pdf>; <https://konstytucjadlanauki.gov.pl/content/uploads/2018/11/rozporzadzenie-w-sprawie-sporzadzania-wykazw-wydawnictw-monografii-naukowych-oraz-czasopism-naukowych-i-recenzowanych-materiaw.pdf>.
- MNiSW 2018d: Jak powstaną wykazy czasopism i wydawnictw? Jest rozporządzenie! (9.11.2018) Dostęp online: <https://www.gov.pl/web/nauka/jak-powstana-wykazy-czasopism-i-wydawnictw-jest-rozporzadzenie>.
- MNiSW 2019a: Zarządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 stycznia 2019 r. w sprawie powołania zespołów doradczych do spraw wykazów czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych. Dostęp online: http://www.bip.nauka.gov.pl/g2/oryginal/2019_01/9cdf7e8af9521cdbfbcc9d96504a5c3a.pdf.
- MNiSW 2019b: Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie ewaluacji jakości działalności naukowej. Dz. U. 2019 poz. 392. Dostęp online: <http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20190000392/O/D20190392.pdf>.
- MNiSW 2019c: Zarządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie powołania Komisji Ewaluacji Nauki. Dz.Urz. MNiSW.2019.29. Dostęp online: <https://sip.lex.pl/akty-prawne/dzienniki-resortowe/powolanie-komisji-ewaluacji-nauki-35599043>.
- MNiSW 2019d: Jak oceniane będą jednostki naukowe? Prezentujemy rozporządzenie ws. ewaluacji. 28.02.2019. Dostęp online: <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/jak-oceniane-beda-jednostki-naukowe-prezentujemy-rozporzadzenie-ws-ewaluacji>.
- MNiSW 2019e: Wykaz czasopism i materiałów konferencyjnych 2019 r. (31 lipca 2019). Dostęp online: https://www.bip.nauka.gov.pl/g2/oryginal/2019_08/a07248ec34e343035b433bb61f39c053.pdf.
- MNiSW 2019f: Wykaz czasopism i materiałów konferencyjnych 2019 r. (18 grudnia 2019). Dostęp online: <https://www.gov.pl/attachment/18cceb47-a74e-4593-9866-a8062e5f3d74>.
- MNiSW 2020a: Obwieszczenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lutego 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie sporządzania wykazów wydawnictw monografii naukowych oraz czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych. Dz. U. 2020, poz. 349. Dostęp online:

<http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU2020000349/O/D20200349.pdf>.

MNiSW 2020b: Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 31 lipca 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ewaluacji jakości działalności naukowej. Dz. U. 2020, poz. 1352. Dostęp online: <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20200001352/O/D20201352.pdf>.

OECD 2006: Wykaz dziedzin nauki i technik według klasyfikacji OECD. Dostęp online: <https://nawa.gov.pl/images/Lista-OECD---PL.docx.pdf>.

„Responsible Journals” 2021: Dostęp online: <https://www.responsiblejournals.org/database/journal/>.

Scimago Journal Ranks 2020: *Studia Historiae Scientiarum*. Dostęp online: <https://www.scimagojr.com/journalsearch.php?q=21100913328&tip=sid&clean=0>.

Scopus Preview 2020: *Studia Historiae Scientiarum*. Dostęp online: <https://www.scopus.com/sourceid/21100913328>.

Welfe, Aleksander 2021: Zasady tworzenia listy czasopism MNiSW i projektu nowego wykazu czasopism MEiN (list przesłany do członków Komitetów naukowych PAN, w dniu 7 stycznia 2021 r.).

Wróblewski, Andrzej Kajetan 2000: “Science Citation Index A.D. 1758”. *Prace Komisji Historii Nauki PAU* II, ss. 61–74. Dostęp online: <http://pau.krakow.pl/PKHN-PAU/pkhn-pau-II-2000-6.pdf>.